

ZAŠTO #SALVEMOSALMARAZ?

NAŠ KONTEKST:

Potrebna nam je **energetska tranzicija** ka klimatskoj neutralnosti, koristeći sve **izvore energije bez emisija CO₂**, koji su nam na raspolaganju, pri čemu je kombinacija obnovljivih izvora i nuklearne energije ključna za zadovoljenje rastuće potražnje za energijom (industrija, električna energija, transport...). Sagorevanje fosilnih goriva (ugalj, prirodni gas i nafta) ima razarajuće efekte na životnu sredinu i zdravlje ljudi, sa 3,5 miliona prevremenih smrtnih slučajeva u 2020. godini zbog zagađenja vazduha.

NUKLEARNA ELEKTRANA ALMARAZ:

Nalazi se u Kaseresu (provincija Ekstremadura, Španija) i sastoji se od dva nuklearna reaktora koji su **bezbedno, pouzdano i sa poštovanjem prema životnoj sredini i ljudima** radili preko 40 godina.

- **Proizvodnja:** pokriva **7% godišnje potražnje za električnom energijom**, a njen izlaz je ekvivalentan potrošnji **4 miliona domaćinstava**, čime je najveći doprinosnik španskog elektroenergetskog sistema.
- **Dostupnost:** u 2023. godini radila je **95% sati godišnje** pri punoj snazi, što odražava pouzdanost i stabilnost njenog rada.
- **Čista energija:** u 2023. godini je izbegla emisiju **7,2 miliona tona CO₂**, što čini 25% neto emisija španskog električnog sistema.
- **Bezbednost:** svetska asocijacija operatera nuklearnih elektrana (WANO), koja vrši inspekciju stotine nuklearnih elektrana u različitim zemljama, svrstava je u **najvišu kategoriju** zbog izvanrednih bezbednosnih i operativnih standarda.
- **Troškovi:** dugoročan rad nuklearnih elektrana, koji mnoge zemlje razmatraju do 80 godina, jedan je od **najjeftinijih** načina proizvodnje električne energije.
- **Zapošljavanje:** generiše oko **2.900** direktnih, indirektnih i direktnih **radnih mesta**; tokom perioda dopune goriva (svakih 18 meseci po reaktoru) zapošljava se dodatnih 1.200 radnika. Njeno zatvaranje bi dovelo do napuštanja **1 od 3 stanovnika** regiona i smanjenja aktivne populacije u regionu za 36%.
- **Bogatstvo:** **godišnje** doprinosi sa preko **97 miliona evra** svojoj okolini, predstavljajući trećinu industrijske strukture Ekstremadure, a prekid njenog rada bi rezultirao negativnim uticajem na ekonomiju regiona od 91 miliona evra.

#SALVEMOSALMARAZ

Inicijativa "Salvemos Almaraz"* je stvorena kako bi se podigla svest o potrebi za produženjem rada blokova I i II nuklearne elektrane Almaraz, čije je zatvaranje planirano za 2027. i 2028. godinu. 2024. je ključna godina za postizanje ovog cilja, jer je to rok za poništavanje odluke o zatvaranju.

Jóvenes Nucleares** ima inherentan interes za dugoročnu budućnost, jer predstavlja generaciju koja je najviše pogođena odlukama koje se danas donose u vezi sa životnom sredinom, ekonomijom i snabdevanjem energijom. Zato se zalažemo za produženje rada nuklearne elektrane Almaraz i posle 2027. godine, kako bismo izbegli negativne posledice njenog zatvaranja u pogledu emisija, energetske sigurnosti, društvenog i ekonomskog razvoja.

REFERENCE:

- **Svetska zdravstvena organizacija (SZO):** Zagađenje vazduha u domaćinstvima 2020.
- **Nuklearne elektrane Almaraz - Trillo (CNAT):** Publikacije - Polugodišnji izveštaj Nuklearna elektrana Almaraz - Druga polovina 2023. CNAT.
- **Foro Nuklear:** Dnevna proizvodnja španskih nuklearnih elektrana 2023.
- **Španska elektrodistribucija (REE):** Emisije i faktor emisije ekvivalenta CO₂ za proizvodnju 2023. (nacionalni elektroenergetski sistem).
- **Asocijacija opština u područjima nuklearnih elektrana (AMAC):** Studija ekonomskog i sociodemografskog uticaja kao odgovor na zatvaranje nuklearne elektrane Almaraz. Novembar 2021.
- **Međunarodna agencija za energiju (IEA):** Predviđeni troškovi proizvodnje električne energije 2020.

* "Spasimo Almaraz" na srpskom.

** "Mreža malde generacije, Španskog nuklearnog društva" na srpskom.

НАШ КОНТЕКСТ:

Потребна нам је **енергетска транзиција** ка климатској неутралности, користећи све **изворе енергије без емисија CO₂**, који су нам на располагању, при чему је комбинација обновљивих извора и нуклеарне енергије кључна за задовољење растуће потражње за енергијом (индустрија, електрична енергија, транспорт...). Сагоревање фосилних горива (угаљ, природни гас и нафта) има разарајуће ефекте на животну средину и здравље људи, са 3,5 милиона превремених смртних случајева у 2020. години због загађења ваздуха.

НУКЛЕАРНА ЕЛЕКТРАНА АЛМАРАЗ:

Налази се у Касересу (провинција Екстремадура, Шпанија) и састоји се од два нуклеарна реактора који су **безбедно, поуздано и са поштовањем према животnoj средини и људима** радили преко 40 година.

- **Производња:** Покрива **7% годишње потражње за електричном енергијом**, а њен излаз је еквивалентан потрошњи **4 милиона домаћинстава**, чиме је највећи доприносио шпанског електроенергетског система.
- **Доступност:** У 2023. години радила је **95% сати годишње** при пуној снази, што одражава поузданост и стабилност њеног рада.
- **Чиста енергија:** У 2023. години је избегла емисију **7,2 милиона тона CO₂**, што чини 25% нето емисија шпанског електричног система.
- **Безбедност:** Светска асоцијација оператера нуклеарних електрана (WANO), која врши инспекцију стотине нуклеарних електрана у различитим земљама, сврстава је у **највишу категорију** због изванредних безбедносних и оперативних стандарда.
- **Трошкови:** Дугорочан рад нуклеарних електрана, који многе земље разматрају до 80 година, један је од **најјефтинијих** начина производње електричне енергије.
- **Запошљавање:** Генерише око **2.900** директних, индиректних и директних **радних места**; током периода допуне горива (сваких 18 месеци по реактору) запошљава се додатних 1.200 радника. Њено затварање би довело до напуштања **1 од 3 становника** региона и смањења активне популације у региону за 36%.
- **Богатство:** **Годишње** доприноси са преко **97 милиона евра** својој околини, представљајући трећину индустријске структуре Екстремадуре, а прекид њеног рада би резултирао негативним утицајем на економију региона од 91 милиона евра.

#SALVEMOSALMARAZ

Иницијатива "Спасимо Алмараз"* је створена како би се подигла свест о потреби за продужењем рада блокова I и II нуклеарне електране Алмараз, чије је затварање планирано за 2027. и 2028. годину. 2024. је кључна година за постизање овог циља, јер је то рок за поништавање одлуке о затварању.

Јовенес Нуцлеарес** има инхерентан интерес за дугорочну будућност, јер представља генерацију која је највише погођена одлукама које се данас доносе у вези са животном средином, економијом и снабдевањем енергијом. Зато се залажемо за продужење рада нуклеарне електране Алмараз и после 2027. године, како бисмо избегли негативне последице њеног затварања у погледу емисија, енергетске сигурности, друштвеног и економског развоја.

ЗАШТО #SALVEMOSALMARAZ?

РЕФЕРЕНЦЕ:

- **Светска здравствена организација (СЗО):** Загађење ваздуха у домаћинствима 2020.
- **Нуклеарне електране Алмараз - Трило (ЦНАТ):** Публикације - Полугодишњи извештај Нуклеарна електрана Алмараз - Друга половина 2023. ЦНАТ.
- **Форо Нуклеар:** Дневна производња шпанских нуклеарних електрана 2023.
- **Шпанска електродистрибуција (РЕЕ):** Емисије и фактор емисије еквивалента CO₂ за производњу 2023. (национални електроенергетски систем).
- **Асоцијација општина у подручјима нуклеарних електрана (АМАК):** Студија економског и социодемографског утицаја као одговор на затварање нуклеарне електране Алмараз. Новембар 2021.
- **Међународна агенција за енергију (ИЕА):** Предвиђени трошкови производње електричне енергије 2020.

* "Спасимо Алмараз" на српском.

** "Мрежа малде генерације, Шпанског нуклеарног друшва" на српском.